

Programma 6 | Sociaal domein

Programma 6 | Sociaal domein

Introductie op het programma en relevante trends en ontwikkelingen

Opsterland staat evenals andere gemeenten voor de opdracht om ervoor te zorgen dat ze de zorg ook in de toekomst kan blijven betalen. De afgelopen jaren zijn in Opsterland al de nodige stappen gezet en zijn er gebiedsteams gevormd op het gebied van Wmo en jeugd. In de komende jaren moeten we de transformatie verder doorvoeren. Bij de transformatie van het Sociaal Domein ligt het accent op preventie, het voorkomen en verminderen van zwaardere zorg, het versterken van zelfredzaamheid en eigen kracht van de inwoners en ruimte voor eigen initiatieven van inwoners.

De vrij toegankelijke voorzieningen en activiteiten in de dorpen en buurten, het voorliggend veld, gaan daarmee een steeds grotere rol spelen en kunnen worden gezien als belangrijke instrumenten voor preventie waarmee grotere en duurdere zorgconsumptie mogelijk kan worden voorkomen.

Landelijk gezien heeft tussen de 60% en 70% van de inwoners, die zich melden bij wijk- of gebiedsteams, financiële problemen. Werk kan helpen om het inkomen te verhogen, maar ook om meer structuur te ervaren, en kan bijdragen aan verbetering van de gezondheid. Om de transformatie verder vorm te geven moeten vervolgstappen gezet worden om de integrale dienstverlening aan inwoners op het gebied van werk, inkomen, (jeugd)zorg en ondersteuning verder te verbeteren, zodat de inwoners (nog) beter worden ondersteund.

De veranderopdracht voor het Sociaal Domein is als volgt:

- De gemeente wil investeren in preventie en vroegsignalering.
- De gemeente stimuleert en faciliteert zelfredzaamheid en samenredzaamheid. Dat betekent investeren in de wisselwerking tussen formele en informele zorg.
- Indien er ondersteuning en hulp nodig is, wordt dat als volgt ingezet: licht en algemeen waar mogelijk, complex en gespecialiseerd waar nodig.
- Ondersteuning zo veel mogelijk dichtbij, op maat en passend bij de behoefte van de burger.
- Vraag- en resultaatgericht werken, niet claim- en aanbodgericht.
- Uitgaan van mogelijkheden van de inwoner, niet van de onmogelijkheden.
- Kostenbewust ondersteuning bieden, zorgvuldige kosten-batenafwegingen maken.

De gemeente moet het transformatieproces initiëren en transformeert daarom zelf ook mee: integraler, andere vormen van financiering onderzoeken, meer ruimte voor initiatieven van onderop en samenwerkingen met andere organisaties.

Kaderstellende documenten

Notitie "Heroverweging gemeentelijk minimabeleid, op weg naar toekomstbestendig beleid" (2014)

Beleidsnotitie gekantelde schuldhulpverlening 2012–2016

Reintegratieplan "Meteen in beweging" 2017

Ontwikkelagenda Inclusieve samenleving

Beleid jongerencaravans in Opsterland 2015

Thema Uitvoering sociale wetgeving

Thema Uitvoering sociale wetgeving

Iedereen doet mee

Doelstellingen

We willen een afname van 10% van het aantal doorverwijzingen naar de Kredietbank en 20% toename van de inzet van vrijwilligers binnen de schuldhulpverlening

Maatregelen

Op basis van de armoedemonitor en de behoeftepeiling actualiseren wij het armoedeb beleid, met een focus op kinderen

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij zetten een netwerkoverleg op met (vrijwilligers)organisaties die betrokken zijn bij mensen met financiële problemen

Wij nemen deel aan twee projecten voor vroegsignalering. Daarnaast hebben we met organisaties die in onze gemeente werken (zowel vrijwillig als professioneel) inmiddels twee keer een netwerkbijeenkomst gehad. Tijdens de bijeenkomsten wordt onder andere informatie uitgewisseld over actuele onderwerpen.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

We zetten een pilot op voor een Geldloket, waar mensen terecht kunnen met vragen over financiën

Het Geldloket is op 2 augustus gestart. We richten ons in eerste instantie op de doelgroep nieuwkomers. Als duidelijk wordt dat een spreekuur voorziet in een behoefte gaan we uitbreiden naar alle inwoners van de gemeente.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

We voeren preventieve maatregelen uit gekoppeld aan de zogenaamde life events

Iedereen krijgt gedurende haar of zijn leven te maken met veranderingen die ook financiële gevolgen hebben. Zulke gebeurtenissen heten life events. Voorbeelden zijn een huwelijk, geboorte van een kind, voor het eerst zelfstandig wonen. Wij willen inwoners hier actiever over informeren. In 2020 ronden we het informatiepakket af, dat bij life events wordt aangeboden aan inwoners.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

We willen het aantal personen dat onder bewind staat laten afnemen met 20%

Maatregelen

We ontwikkelen andere (meer integrale en informele) vormen van ondersteuning op maat

We continueren onze aanpak om minder mensen onder bewind te hebben. Blijvend aandachtspunt is de inzet van vrijwilligers bij ondersteuning van financiële problemen; niet elke situatie leent zich voor inzet van een vrijwilliger.

Door de vroegsignalering van schuldensituaties te verbeteren kan de inzet van externe bewindvoering verlaagd en verlegd worden naar de budgetcoach.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij verhogen de uitstroom uit de bijstandsuitkering en verminderen de instroom ten opzichte van de benchmarkgemiddelden

Maatregelen

Wij zetten voor uitkeringsgerechtigden leer-werktrajecten op in kansrijke branches als zorg, groen en techniek

Leer-werktrajecten zijn een belangrijk voorschakeltraject voor mensen die in een kansrijke branche willen werken, maar niet de juiste achtergrond hebben. Door in samenwerking met scholen en werkgevers leer-werktrajecten op te zetten dichtten wij dit gat zoveel mogelijk.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij continueren onze inzet 'aan de voorkant' met de aanpak " Meteen in Beweging" en poortwachter

Het is belangrijk de re-integratie vanaf dag één te starten. Hier beginnen wij al mee bij het eerste contact via de poortwachter en met de aanpak 'Meteen in Beweging'. Het doel is de uitkeringsgerechtigde zo snel mogelijk op te roepen, het recht op uitkering zo snel mogelijk vast te stellen en zo snel mogelijk een re-integratieplan te maken.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij maken een plan van aanpak om parttime werk en de inzet van loonkostensubsidies voor mensen met een functiebeperking te stimuleren

Uit de Divosa Benchmark, waarin Opsterland op indicatoren wordt vergeleken met andere gemeenten, blijkt dat wij op deze twee onderdelen beter kunnen scoren. Het doel is om hier meer uitstroom te realiseren.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij analyseren wat werkt bij de groep mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en ontwikkelen op basis daarvan een gerichte aanpak

Deze groep uitkeringsgerechtigden wordt in verhouding groter, doordat uitkeringsgerechtigden die aan het werk kunnen ook daadwerkelijk aan het werk zijn. Bij de aanpak voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt denken wij aan een combinatie van sociale activering, welzijnsbevordering en sport en bewegen.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

We brengen voor de werkgeversbenadering in samenwerking met de afdeling Economische Zaken de kansrijke sectoren en bedrijven opnieuw in kaart

We brengen de kansrijke sectoren en bedrijven opnieuw in kaart. Hierdoor kunnen we gericht met werkgevers in gesprek gaan over mogelijkheden voor het plaatsen van uitkeringsgerechtigden op betaalde banen en/of werkervaringsplaatsen. Ook krijgen we dan inzichtelijk waar een kloof zit tussen vraag en aanbod, en kunnen we hier op anticiperen. Dit doen we vanuit Werk en Inkomen, waarbij we ook willen samenwerken met de afdeling Economische Zaken om kansen goed te kunnen benutten.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Met de andere gemeenten in Zuidoost-Fryslân stellen we een marktwerkingsplan op

In dit marktwerkingsplan staan concrete acties met als centrale doel om in samenwerking met werkgevers uitkeringsgerechtigden te plaatsen op een betaalde baan. Dit gaat o.a. over regionale

opleidingstrajecten, matching events, Social Return On Investment en het regionaal inzichtelijk maken van het klantenbestand.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij willen dat in 2022 30% van de nieuwkomers met een bijstandsuitkering is uitgestroomd naar werk en 60% participeert

Maatregelen

Wij zetten in op het vinden van taal-werkstages

Er zijn inmiddels twee bedrijven gevonden waar een taal-werkstage gevolgd wordt, in combinatie met het leren van een beroep. In 2020 willen wij meer stageplekken vinden.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij verhogen de inzet op een activerend weekvullend programma om te voorkomen dat nieuwkomers langer dan nodig gebruik maken van een uitkering

In de uitgevoerde evaluatie van het activeringsplan nieuwkomers is geconcludeerd dat het leren spreken van het Nederlands de belangrijkste sleutel is voor participatie (meedoen). In het nog samen te stellen weekvullend programma zal hier uitgebreid aandacht voor komen. Daarnaast zal het programma diverse ontmoetingsactiviteiten bevatten.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij willen dat meer kinderen meedoen door het bereik van het Kindpakket te vergroten naar 80%

Maatregelen

Wij stellen een plan van aanpak op voor het vergroten van de bekendheid en het gebruik van het Kindpakket

Het vergroten van het bereik maakt onderdeel uit van de herijking van het minimabeleid.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij willen het aantal personen dat niet meedoet aan de samenleving (trede 1 en 2 van de Participatieladder) terugbrengen tot maximaal 20% van de bijstandspopulatie

Maatregelen

We voeren de Omgekeerde Toets in binnen de uitvoering; eerst bepalen wat de hulpvrager nodig heeft, dan hoe dit in regelgeving in te passen

Invoering van de werkwijze in afstemming met het gebiedsteam.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

We starten een pilot met de methodiek Mobility Mentoring

We gaan in een pilot aan de slag met de methodiek van Mobility Mentoring. We kiezen voor een pilot, omdat we na een bepaalde periode een afweging willen maken of de methodiek ons helpt onze doelen te bereiken. Mobility Mentoring is een relatief nieuwe aanpak om mensen blijvend uit de armoede te helpen. De aanpak richt zich op duurzame economische zelfredzaamheid en daarmee het wegnemen van bronnen van stress, bijvoorbeeld op het gebied van schuldenproblematiek of re-integratie.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij onderzoeken hoe wij de tegenprestatie kunnen uitbreiden naar 4 uur per week

In 2020 gaan we een plan van aanpak opstellen hoe we het aantal uren van de te verlenen tegenprestatie kunnen uitbreiden. Na vaststelling gaan we over tot uitvoering.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij willen leven in armoede tegengaan door de verzekeringspositie van mensen met een laag inkomen te verbeteren

Maatregelen

Wij voeren een onderzoek uit naar de effectiviteit van de bestaande regeling AV Friso

De collectieve ziektekostenverzekering maakt deel uit van het gemeentelijk armoedebeleid. Het onderzoek is nog niet uitgevoerd, omdat er een aantal ontwikkelingen zijn die betrekking hebben op de gemeentelijke collectieve ziektekostenverzekering. In de eerste plaats is dit de landelijke discussie over het al dan niet kunnen handhaven van een collectieve verzekering voor minima. In de tweede plaats is er in het sociaal domein een grote besparingsopgave. De uitkomsten van de discussie hierover zijn mede bepalend voor de toekomst van de gemeentelijke collectieve ziektekostenverzekering.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Verbonden partijen

In het kader van de herstructurering Sociale Werkvoorziening, is er voor gekozen de GR SW Fryslan te gaan wijzigen in een bedrijfsvoeringsregeling. Dit betekent dat de gemeenten een directe relatie krijgen met de uitvoeringsorganisatie Caparis NV en daar niet een gemeenschappelijke regeling tussen zit. Hiermee kunnen wij als één van de eigenaren directer sturing geven.

Thema Maatschappelijke ondersteuning

Thema Maatschappelijke ondersteuning

Inwoners zijn zo veel en zo lang mogelijk zelfstandig.

Doelstellingen

We gaan meer algemene, lokale en toegankelijke voorzieningen realiseren

Maatregelen

Wij gaan met dorpen en professionele zorgpartijen in gesprek om te kijken welke voorzieningen (dagbesteding, respijtzorg) lokaal kunnen worden opgezet

Er worden lokaal door vrijwilligers activiteiten georganiseerd, die een positief effect hebben op de leefbaarheid van het dorp. Niet iedereen is in staat om aan die activiteiten mee doen. Samen met de

vrijwilligers en professionele zorgpartijen gaan we kijken of er lokaal activiteiten kunnen worden opgezet, die ook bezocht kunnen worden door dorpsgenoten die nu nog in een ander dorp naar dagbesteding gaan.

Met het uitbreiden van een algemene voorziening voor dagbesteding gaan we de drempel naar de voorziening verlagen, waardoor meer mensen er tegen gelijkblijvende kosten gebruik van kunnen maken. Hier gaat ook een belangrijke preventieve werking van uit.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij faciliteren het langer thuis blijven wonen

Maatregelen

We stimuleren met verschillende voorzieningen/projecten ondersteuning van inwoners door het eigen netwerk

Ondersteunen en versterken van de O'lijn (vrijwilligers, mantelzorgers en eenzaamheid) door gebiedsteam.

We stimuleren en faciliteren nieuwe vormen van vrijwilligersprojecten binnen de dorpen, naar de behoefte van het dorp en in nauwe samenwerking met de inwoners. Hierbij hebben we aandacht voor de activering van inwoners.

In afstemming met zorgverzekeraars professionele mantelzorgondersteuning of vervangende mantelzorg wordt er ingezet op het creëren van een vangnet voor die situaties waar het vrijwillige vangnet ontbreekt of ontlast moet worden.

We zetten in op de doorontwikkeling van de dorpssteunstructuur.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

We organiseren individuele voorzieningen op maat voor inwoners die dat nodig hebben

Bij het verstrekken van voorzieningen wordt ingezet op de meest efficiënte voorzieningen die passen bij de hulpvrager. Voorzieningen zijn gericht op het zo zelfstandig mogelijk functioneren van mensen. Bij het verstrekken van individuele voorzieningen gaan wij maatregelen nemen die de instroom in de Wmo verlagen. Daarnaast verlagen we de gemiddelde intensiteit en de duur van inzet van de individuele voorzieningen.

Door het verhogen van de eigen bijdrage voor het gebruik van een Wmo-voorzieningen voor taxivoer zal het gebruik verminderen omdat mensen eerder gebruik zullen maken van alternatieve vormen van vervoer.

Vanaf 2020 voeren we budgetfinanciering in voor Huishoudelijke Hulp. Met thuiszorgaanbieders sluiten we contracten af met een verlaagde gemiddelde inzet. Thuiszorgaanbieders hebben intensief contact met de cliënt en kunnen als beste de cliënt uitdagen om zelf meer mee te werken bij het huishoudelijke werk, waardoor minder professionele inzet nodig is. De thuiszorgaanbieder kan ook als beste inschatten hoeveel uur er in praktijk werkelijk nodig is en kan flexibel personeel in zetten. De indicatiestelling blijft wel bij de gemeente.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

We informeren inwoners over technische hulpmiddelen

De ontwikkeling van technische hulpmiddelen gaat snel. De markt informeert de inwoner uitgebreid dat deze hulpmiddelen bijdragen aan zelfstandigheid. De gemeente informeert inwoners ook en stimuleert hen om vooral zelf te investeren in technologie. Waar dat niet lukt kan de Blijverslening worden ingezet.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

We bieden blijversleningen en verzilverleningen aan om gebruik van de Wmo te voorkomen

De blijvers- of verzilverlening kan o.a. worden ingezet om aanpassingen aan de woning te realiseren waardoor de inwoner langer zelfstandig kan wonen. Het beroep op Wmo woningaanpassingen kan daardoor afnemen.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij stellen een uitvoeringsprogramma op voor de Visie preventie en welzijn

Wij hebben een Visie op preventie en welzijn opgesteld, omdat wij willen dat inwoners zo lang mogelijk gezond, veilig en zelfstandig kunnen zijn. In 2020 stellen wij hiervoor een uitvoeringsprogramma op.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij willen dat minder mensen zich eenzaam voelen

Maatregelen

We zetten met diverse partijen in op het signaleren en bespreekbaar maken van eenzaamheid, zodat meer zicht ontstaat op oorzaken en effectieve preventieve maatregelen ontwikkeld kunnen worden

Innovatieve bestrijding van eenzaamheid wordt een speerpunt van ons beleid. We zetten in op het normaliseren van eenzaamheid en zingeving. Hierbij wordt binnen het gebiedsteam ingezet op het herkennen, het bespreekbaar maken en het achterhalen van de oorzaak van de eenzaamheid.

De uitvoering, door het gebiedsteam, vindt plaats in nauw overleg met de mienskip en de dorpssteunpunten.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij willen de 'o-lijn' versterken door vrijwilligers zo goed mogelijk te ondersteunen

Maatregelen

We zetten in op vrijwilligersbemiddeling en ondersteuning van vrijwilligers, met een focus op het ondersteunen van besturen

Het Gebiedsteam en de samenwerkingspartners ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers. Op dit moment kunnen vrijwilligers gebruik maken van verschillende vormen van ondersteuning zoals bijvoorbeeld vrijwilligersverzekering, vrijwilligersbemiddeling. (Overbelaste) mantelzorgers kunnen lotgenoten treffen bij het mantelzorgcafé, maar ook gebruik maken van respijtzorg en huishoudelijk hulp (op indicatiebasis).

Aan alle vrijwilligers binnen de gemeente Opsterland wordt vrijwilligersondersteuning aangeboden. Hieronder valt informatievoorziening, ondersteuning, opleidingen en juridische ondersteuning.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Verbonden partijen

Op het gebied van publieke gezondheidszorg werken we samen in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân, waar de GGD Fryslân deel van uitmaakt.

Bij de inkoop en de daarmee samenhangende beleidsvoorbereiding van Jeugdhulp en delen van de Wmo werken we samen in de Centrumregeling samenwerking sociaal domein Friese gemeenten. Formeel is dit geen verbonden partij.

Thema Jeugdhulp

Thema Jeugdhulp

Elk kind kan zich optimaal ontwikkelen.

Doelstellingen

We verbeteren de vroegsignalering van kwetsbare kinderen

Maatregelen

We voeren diverse maatregelen uit die de samenwerking met huisartsen, scholen, jeugdgezondheidszorg en jeugdbescherming verbeteren

De functie van POH (praktijkondersteuner huisarts) Jeugd wordt verder uitgebouwd. Samenwerking met scholen wordt geïntensiveerd door o.a. preventieteams op scholen in te richten bestaande uit Gebiedsteam, school, GGD en jongerenwerk.

We stimuleren intern en extern het gebruik van de Verwijsindex risicojongeren Friesland.

Maandelijks overleg van vertegenwoordigers van (passend) onderwijs, voorschoolse voorzieningen en de gemeente stimuleert partijen om problemen in een vroeg stadium te signaleren, te delen en op te pakken. Er is op casusniveau overleg tussen het onderwijs en de voorschoolse voorzieningen met het Gebiedsteam.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

We zetten voorlichting op voor jongeren in het voortgezet onderwijs over risicogedrag rondom gamen en mediagebruik, roken, sexting, alcohol en drugs

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

We ontwikkelen een integrale aanpak voor het tegengaan van schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten

Door met verschillende partijen samen te werken, willen we schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten tegengaan.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

We willen dat de bekendheid van het loket voor jeugdhulp is gestegen ten opzichte van 2018

Het is belangrijk dat bekendheid van het loket jeugdhulp (gebiedsteam) wordt vergroot. Hierdoor kan er meer controle komen op de omvang van de aanvragen en toewijzingen.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij willen een efficiëntere toegang tot zorg

Maatregelen

De inzet van de praktijkondersteuners voor huisartsen (Jeugd-POH'ers) wordt doorontwikkeld waarbij we streven naar 100% dekking

Door goede samenwerking tussen gebiedsteams en huisarts krijgen kinderen tijdig de juiste jeugdhulp, wordt niet onnodig doorverwezen of krijgen kinderen snel specialistische hulp als dat nodig is. De praktijkondersteuners bij de huisarts vervullen hierin een spilfunctie, blijkt uit een recent onderzoek van de NVO, de Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen. De praktijkondersteuner jeugd (POH-jeugd) is de positieve schakel door zijn ervaring, inzicht in jeugdproblematiek en samenwerking in de gebiedsteams.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

In de gemeentelijke organisatie borgen we de gemaakte afspraken ten aanzien van inkoop en contractmanagement

De procedures en afspraken rondom inkoop van zorg en ondersteuning voor jeugd zijn helder en bij iedereen in het Gebiedsteam bekend.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

We maken gericht resultaatafspraken met zorgaanbieders over tarieven, intensiteiten en wat Jeugd-, Wmo en WLZ zorg is

De gemeente borgt dat er met regelmaat evaluatiegesprekken plaatsvinden met aanbieders over de wijze van inkoop via Sociaal Domein Fryslân (SDF) en vertaalt dat naar verbeterpunten.

Naar aanleiding van de stijgende kosten van jeugdzorg in Friesland is er een provinciebreed onderzoek naar deze stijging geweest. Op basis van de bevindingen van dit onderzoek is er door SDF een taskforce Jeugd in het leven geroepen.

Deze taskforce heeft als doel de adviezen uit het onderzoek te implementeren. De opdracht is:

- maak nadere afspraken over kostenstijging;
- organiseer (alsnog) randvoorwaarden en verbeter de uitvoering;
- vergroot en ondersteun de sturing vanuit de toegang;
- realiseer (strategisch) contractmanagement;
- werk (alsnog) een gedeelde visie, ambitie en pragmatische doelen uit;
- versterk de samenwerking en borg de uitvoering van de adviezen;
- behoud de huidige contracten.

Wij verwachten dat de invoering van deze adviezen gaat leiden tot lagere kosten voor jeugdzorg.

Via Sociaal Domein Fryslân maken we afspraken over de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

We gebruiken de conclusies van lopende onderzoeken waar Opsterland in meedoet via SDF en de P10 naar het grootste zorggebruik om een grotere effectiviteit te realiseren.

De procedures en afspraken rondom inkoop van zorg en ondersteuning voor jeugd zijn helder en bij

iedereen in het Gebiedsteam bekend.
We voeren het Fries Actieprogramma “Foar Fryske Bêrn” uit.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

We gaan in de uitvoering onze werkprocessen aanpassen

Door onze werkprocessen aan te passen beogen we de volgende doelen:

- vergroten van de grip op de instroom van cliënten in jeugdzorg;
- vergroten van onze invloed op de zorgintensiteit en de duur van de zorg;
- verhogen van het kostenbewustzijn van de consultants van het gebiedsteam en die van de directe verwijzers zoals huisartsen en gecertificeerde instellingen;
- toetsen van de ingezette zorg aan de financiële vergoeding;
- verbeteren eigen inzet hulpverlening binnen het gebiedsteam.

Deze aanpassingen moeten leiden tot lagere kosten voor jeugdzorg.

Portefeuillehouder: Wethouder L. de Vries

Wij zorgen voor een goede begeleiding van kwetsbare kinderen

Verbonden partijen

Op het gebied van publieke gezondheidszorg werken we samen in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân, waar de GGD Fryslân deel van uitmaakt.

Bij de inkoop en de daarmee samenhangende beleidsvoorbereiding van Jeugdhulp en delen van de Wmo werken we samen in de Centrumregeling samenwerking sociaal domein Friese gemeenten. Formeel is dit geen verbonden partij.

Thema Dorpenbeleid en dorpshuizen

Thema Dorpenbeleid en dorpshuizen

Elk dorp beschikt over een openbare accommodatie voor sociale en culturele activiteiten. Zo'n accommodatie speelt een belangrijke rol bij de sociale condities die het dorp vitaal en leefbaar houden. Zeker nu de overheid zich verder terugtrekt is het belangrijk dat mensen in een dorp elkaar weten te vinden om problemen op te lossen en doelen te bereiken (collectieve zelfredzaamheid).

De kracht van de dorpshuisbesturen is hun grote zelforganiserend vermogen. De inwoners en hun ideeën staan centraal. Dit past bij de ontwikkelingen in de samenleving. De gemeente heeft vooral een ondersteunende en faciliterende rol en zorgt voor de juiste randvoorwaarden waardoor de dorpshuisbesturen in staat zijn een duurzame exploitatie te realiseren.

Doelstellingen

In elk dorp is een dorpshuisfunctie aanwezig

Maatregelen

Wij ondersteunen het in stand houden van dorpshuizen/mfa's door bijvoorbeeld stichtingsvorm

Wij voeren een onderzoek uit naar de mogelijkheden voor een maatschappelijk vastgoedbedrijf.

Portefeuillehouder: Wethouder A. Postma

Wij ondersteunen en faciliteren initiatieven vanuit de dorpen

Maatregelen

Wij werken samen met de dorpen en plaatselijke belangen

Wij zien de leefbaarheid als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Deze samenwerking willen we versterken door de volgende uitgangspunten te hanteren:

- De basis, dat zijn de inwoners zelf. De eigen kracht en verantwoordelijkheid van mensen en hun omgeving staan daarom centraal. Waar nodig ondersteunen wij mensen om mee te doen. Daarbij bieden wij maatwerk.
- We verlangen van mensen en stimuleren dat ze hun talenten en capaciteiten benutten. Iedereen kan (betaald of onbetaald) iets bijdragen aan de samenleving. Mensen hebben soms beperkingen, maar altijd talenten en mogelijkheden.
- We hebben in Opsterland een goed ontwikkelde basisinfrastructuur van vrijwilligersorganisaties in de dorpen. We benutten zoveel mogelijk de kracht van deze structuur. We ondersteunen en faciliteren deze organisaties optimaal, zodat zij activiteiten kunnen ontwikkelen of beschikbaar kunnen stellen. Daarbij kan in verschillende samenstellingen (projectgroepen) of netwerken worden gewerkt.
- De werkwijze en het contact organiseren we dichtbij mensen. Hierbij kijken we welke werkwijze het beste past bij de opgaven. Ook hiervoor geldt maatwerk.

We bespreken daarnaast met plaatselijke belangen hoe zij vinden dat de samenwerking versterkt kan worden.

Portefeuillehouder: Wethouder A. Postma

We zetten dorpsregisseurs in

In 2020 worden drie dorpsregisseurs benoemd. Zij ondersteunen de dorpen bij het contact met de gemeente. De dorpsregisseurs vormen nadrukkelijk geen extra 'schakel'. Zij fungeren als spin in het web tussen de verschillende partijen en de gemeente. De inwoners, plaatselijke belangen en dorpssteunpunten kunnen bij deze dorpsregisseurs terecht voor contact met de gemeente en coördineren processen. Bij de vaststelling van de perspectiefbrief heeft de gemeenteraad besloten om voor 2020, 2021 en 2022 € 60.000 beschikbaar te stellen voor het instellen van dorpsregisseurs. Er was gevraagd om € 180.000 om 3 fulltime dorpsregisseurs aan te kunnen stellen. Een deel zal dus wellicht binnen de bestaande formatie moeten worden opgevangen. In eerste instantie zullen de dorpsregisseurs daarom intern worden geworven. Mogelijk ontstaan hierdoor elders tekorten met betrekking tot middelen voor formatie.

Portefeuillehouder: Wethouder A. Postma

We maken afspraken met plaatselijke belangen over uitvoering van de dorpsvisies

In 2020 is een werkgroep opgericht om op integrale wijze uitvoering te geven aan de dorpsvisies. Gezamenlijk met Plaatselijke Belangen worden de visies vertaald in jaarlijkse uitvoeringsplannen. Uitgangspunt is dat wat het dorp zelf kan, laten we ook bij het dorp. De gemeente faciliteert en denkt mee. Daar waar de gemeente een duidelijke verantwoordelijkheid of rol heeft kijkt zij samen met de Plaatselijke

Belangen of en op welke wijze uitvoering kan worden gegeven aan de initiatieven. Maatregelen en activiteiten worden daadwerkelijk en vlot uitgevoerd.

Portefeuillehouder: Wethouder A. Postma

Beleidsindicatoren

Banen <i>(het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-75 jaar.)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	494,7	612,6	663,0
<i>Bron: LISA</i>		Gegevensperiode: 2018		
Netto arbeidsparticipatie <i>(Percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	67,8%	67,0%	67,8%
<i>Bron: CBS - Arbeidsdeelname</i>		Gegevensperiode: 2018		
Werkloze jongeren <i>(het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	1,62%	2,08%	1,52%
<i>Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel</i>		Gegevensperiode: 2015		
Personen met een bijstandsuitkering <i>(het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners die 18 jaar en ouder zijn.)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	297	431	390
<i>Bron: CBS - Participatiewet</i>		Gegevensperiode: tweede halfjaar 2018		

Lopende reïntegratievoorzieningen <i>(het aantal reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	246	266	305
<i>Bron: CBS - Participatiewet</i>		Gegevensperiode: 2018		
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO <i>(Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	520	670	600
<i>Bron: CBS - Monitor Sociaal Domein WMO</i>		Gegevensperiode: tweede halfjaar 2018		

Jongeren met een delict voor de rechter <i>(het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	0,76%	1,28%	1,45%
<i>Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel</i>		Gegevensperiode: 2015		
Kinderen in uitkeringsgezin <i>(het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	5,03%	6,17%	6,58%
<i>Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel</i>		Gegevensperiode: 2015		
Jongeren met jeugdhulp <i>(het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	9,5%	9,8%	10,4%
<i>Bron: CBS – Beleidsinformatie Jeugd</i>		Gegevensperiode: tweede halfjaar 2018		
Jongeren met jeugdreclassering <i>(het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	0,2%	0,3%	0,3%
<i>Bron: CBS – Beleidsinformatie Jeugd</i>		Gegevensperiode: tweede halfjaar 2018		
Jongeren met jeugdbescherming <i>(het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	1,7%	1,4%	1,1%
<i>Bron: CBS – Beleidsinformatie Jeugd</i>		Gegevensperiode: tweede halfjaar 2018		

De indicatoren ten aanzien van voortijdig schoolverlaten en absoluut en relatief verzuim zijn te vinden in het programma Onderwijs.

Wat mag het kosten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2019 (inc. wijzigingen)	Ontwerpbegroting 2020	MJB 2021	MJB 2022	MJB 2023
Lasten	37.741	35.998	35.326	34.710	34.588
Baten	9.327	9.360	9.459	9.459	9.459
Saldo van baten en lasten	-28.414	-26.637	-25.866	-25.251	-25.130
Onttrekkingen	0	0	0	0	0
Stortingen	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-28.414	-26.637	-25.866	-25.251	-25.130

Resultaat programma

Programma 6	Begroting 2019	Begroting 2020	Vershil
Saldo vóór reservemutaties	-28.414	-26.637	
Reservemutaties	35	-30	
Resultaat na reservemutaties	-28.379	-26.667	1.711

Toelichting op de financiën

Het saldo van dit programma is in 2020 € 1.711.000 voordeliger dan in 2019.

In 2020 is voor € 2.202.000 aan bezuinigingsmaatregelen getroffen. In 2019 is incidenteel € 50.000 bezuinigd. Per saldo dus een voordeel van € 2.152.000 in 2020 ten opzichte van 2019. Voor een specificatie en toelichting op de bezuinigingsmaatregelen wordt verwezen naar de bijlage Overzicht bezuinigen per programma.

Hiertegenover staat dat als gevolg van de gewijzigde verdeling van de overheadkosten over alle programma's er op dit programma een nadeel van € 298.000 is ten opzichte van 2019 (zie ook de toelichting bij programma 0).

Ook is in 2020 de gemeentelijke bijdrage aan SW Fryslân met € 72.000 verhoogd. Dit om aan te sluiten bij de vastgestelde begroting 2020 van SW Fryslân.